

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Тернопільської області**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
РОБОТИ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТІВ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ ПРИ ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Обговорено та схвалено на засіданні
методичної комісії Навчально-
методичного центру цивільного
захисту та безпеки життєдіяльності
Тернопільської області
Протокол № 7 від 13.09.2024 року

**ТЕРНОПІЛЬ
2024**

В методичних рекомендаціях надані основні рекомендації щодо організації роботи органів місцевого самоврядування за напрямком створення і функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту, здійснення на їх базі підготовки непрацюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях

Розробник:

Григорович Ю.П., начальник НМЦ ЦЗ та БЖД Тернопільської області

Сагайдак Л.Д., завідувач обласного методичного кабінету (БЖД населення)

Бабій О.М., методист обласного методичного кабінету (БЖД населення)
НМЦ ЦЗ та БЖД Тернопільської області

Рецензент: Любий І.В., заступник директора департаменту – начальник управління з питань цивільного захисту, планування та підготовки населення до дій у надзвичайних ситуацій департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної державної адміністрації

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Визначення термінів	4
Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту	6
Нормативно-правова основа створення та функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту	7
Порядок створення консультаційних пунктів з питань цивільного захисту та організаційні засади управління ними	12
Організація інформаційно-просвітницької роботи та пропаганди знань з питань цивільного захисту та дій населення у надзвичайних ситуаціях	12
Перелік нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту	15
Додатки:	15 - 37
Розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р., «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування»	16
Розпорядження голови райдержадміністрації «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при органах місцевого самоврядування»	18
Рішення виконавчого комітету міської ради «Про створення та організацію роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту» з додатками	20
Примірне положення про консультаційний пункт з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування	22
Список працівників консультаційних пунктів з питань цивільного захисту	25
Персональний склад посадових осіб _____міської ради, що відповідають за роботу консультаційних пунктів	26
Вивіска «Консультаційний пункт з питань ЦЗ»	28
Наказ керівника організації, установи, підприємства при яких створено консультаційний пункт з питань цивільного захисту	29
План роботи консультаційного пункту з питань цивільного захисту	31
Журнал обліку консультацій, наданих відвідувачам консультаційного пункту громади	32
Посадові обов'язки працівників консультаційного пункту	33
Інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту	34
Перелік структурних підрозділів Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області, які здійснюють навчання населення з питань цивільного захисту на території області	36
Примірна програма навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях	37
Перелік нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту	43

ВСТУП

Найвищою цінністю суспільства є життя і здоров'я людини.

Але з кожним роком зростає кількість чинників, які несуть небезпеку і загрозу життю та здоров'ю людей. Відповідальними за ліквідацію надзвичайної ситуації та її наслідків є підготовлені для таких цілей сили цивільного захисту. Інша справа торкається випадків, які можуть трапитися з населенням у першій фазі надзвичайної ситуації, коли люди на деякий час залишаються сам на сам з обставинами у які потрапили, подальша їх доля, особливо незахищених верств населення, залежить від знань та умінь адекватно і правильно діяти у таких ситуаціях.

Навчити населення правильно діяти у надзвичайних ситуаціях та в умовах терористичного акту на сьогодні одне із пріоритетних завдань, що стоїть перед державою. Виконання цього завдання потребує значних зусиль, адже у першу чергу необхідно змінити у свідомості громадян стереотип мислення, щоб кожен зрозумів, що від рівня його обізнаності з питань цивільного захисту, від його свідомого бажання опанувати ці знання сьогодні може залежати його життя і здоров'я.

Визначення термінів

Евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, коли виникає загроза їх пошкодження або знищення.

Епідемія - масове поширення інфекційної хвороби серед населення відповідної території за короткий проміжок часу.

Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій - комплекс правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків.

Засоби протипожежного захисту - технічні засоби, призначені для запобігання, виявлення, локалізації та ліквідації пожеж, захисту людей, матеріальних цінностей та довкілля від впливу небезпечних факторів пожежі.

Захисні споруди цивільного захисту - інженерні споруди, призначені для захисту населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Зона можливого ураження - окрема територія, акваторія, на якій внаслідок настання надзвичайної ситуації виникає загроза життю або здоров'ю людей та заподіяна шкода майну.

Зона надзвичайної ситуації - окрема територія, акваторія, де сталася надзвичайна ситуація.

Консультаційні пункти з питань цивільного захисту - осередки просвітницько-інформаційної роботи і пропаганди знань серед непрацюючого населення відповідної адміністративної території з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

Навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях - навчання шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи за місцем проживання та самостійного вивчення загальної програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях.

Надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Оповіщення - доведення сигналів і повідомлень органів управління цивільного захисту про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, аварій, катастроф, епідемій, пожеж тощо до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення.

Пожежа - неконтрольований процес знищування або пошкодження вогнем майна, під час якого виникають чинники, небезпечні для істот та навколишнього природного середовища.

Пожежна безпека - відсутність неприпустимого ризику виникнення і розвитку пожеж та пов'язаної з ними можливості завдання шкоди живим істотам, матеріальним цінностям і довкіллю.

Постраждалі внаслідок надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру (далі - постраждалі) - особи, здоров'ю яких заподіяна шкода внаслідок надзвичайної ситуації.

Стихійне лихо - природне явище, що діє з великою руйнівною силою, заподіює значну шкоду території, на якій відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення, завдає матеріальних збитків.

Техногенна безпека - відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення. Техногенна безпека характеризує стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки є особливою (специфічною) функцією захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Цивільний захист - функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту

1. Громадяни України мають право на:

отримання інформації про надзвичайні ситуації або небезпечні події, що виникли або можуть виникнути, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;
забезпечення засобами колективного та індивідуального захисту та їх використання;
звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій;
участь у роботах із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільних формувань цивільного захисту;
отримання заробітної плати за роботу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у разі залучення до таких робіт, згідно з трудовими договорами;
соціальний захист та відшкодування відповідно до законодавства шкоди, заподіяної їхньому життю, здоров'ю та майну внаслідок надзвичайних ситуацій або проведення робіт із запобігання та ліквідації наслідків;
медичну допомогу, соціально-психологічну підтримку та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних і психологічних травм.

2. Громадяни України зобов'язані:

дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях;
дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої і технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до надзвичайної ситуації;
вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;
повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій;
у разі виникнення надзвичайної ситуації до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів вживати заходів для рятування населення і майна;
дотримуватися протиепідемічного, протиепізоотичного та протієпіфітотичного режимів, режимів радіаційного захисту;
виконувати правила пожежної безпеки, забезпечувати будівлі, які їм належать на праві приватної власності, первинними засобами пожежогасіння, навчати дітей обережному поводженню з вогнем.

Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, у разі виникнення надзвичайних ситуацій користуються тими самими правами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Нормативно-правові засади створення та функціонування консультативних пунктів з питань цивільного захисту при органах місцевого самоврядування

З метою якісного проведення навчання непрацюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях створюються консультативні пункти з питань цивільного захисту при органах місцевого самоврядування, створення та робота яких регламентується низкою нормативно-правових актів, а саме:

Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 №2657-XII.

Кодекс цивільного захисту України;

Постанова КМУ від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;

Постанова КМУ від 23.01.2024 №70 «Про затвердження Порядку організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту»;

Наказ МВС України від 01.08.20124 №540 «Про затвердження Методики створення та функціонування консультативних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту»;

Розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р., «Про створення та організацію роботи мережі консультативних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування».

ДСТУ 5058:2008 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

Кодексом цивільного захисту України (глава 10) визначені основні засади центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо порядку здійснення навчання, розробки та затвердження відповідних організаційно-методичних вказівок та програм з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів спричинених надзвичайними ситуаціями, надання домедичної допомоги тощо.

Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється:

за місцем роботи – працюючого населення;

за місцем навчання – дітей дошкільного віку, учнів та студентів;

за місцем проживання – непрацюючого населення.

Організація навчання працюючого та непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях покладається на ДСНС України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування.

Непрацююче населення самостійно вивчає пам'ятки та інший інформаційно-довідковий матеріал з питань цивільного захисту, правила пожежної безпеки у побуті та громадських місцях і має право отримувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, через засоби масової інформації іншу наочну продукцію, відомості про надзвичайні ситуації,

в зоні яких, або у зоні можливого ураження від яких, може опинитися місце їх проживання, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими надзвичайними ситуаціями.

Для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту органами місцевого самоврядування створюються консультаційні пункти та призначаються особи, відповідальні за організацію їх роботи.

Створення та функціонування консультаційних пунктів забезпечується відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (наказ МВС України №540 від 01.08.2024р. «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту»).

Відповідно до вимог пункту 4.1 ДСТУ 5058:2008 **«Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»**, залежно від участі у виконанні завдань цивільного захисту, населення розподіляється на групи: А, Б, В, Г для навчання діям у НС: група Г - особи, не зайняті у сфері виробництва й обслуговування (непрацююче населення).

Згідно з пунктом 4.3.1.4. «Навчання населення діям у НС групи Г»: просвітницьку роботу з населенням за місцем проживання мають організовувати міські, селищні та сільські ради, адміністрації об'єктів підвищеної небезпеки, підприємства, які обслуговують житловий сектор населених пунктів за сприяння місцевих органів виконавчої влади, до компетенції яких віднесено питання цивільного захисту.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 №444 **«Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»**, затверджено порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, в якому визначається механізм організації навчання діям у надзвичайних ситуаціях, структура, види та форми навчання, а саме: навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи за місцем проживання та самостійного вивчення загальної програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях.

Інформаційно-просвітницька робота з питань поведінки в умовах надзвичайних ситуацій організовується місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, в тому числі через утворені при них консультаційні пункти, та передбачає:

інформування населення про методи реагування у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

створення в консультаційних пунктах умов для оволодіння громадянами навичками користування найбільш поширеними засобами захисту і надання першої само- та взаємодопомоги.

Положення про організацію роботи консультаційних пунктів розробляється та затверджується місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Методичні рекомендації щодо організації роботи консультаційних пунктів затверджуються МВС України.

Для задоволення потреби у самостійному вивченні загальної програми навчання надзвичайної ситуації здійснюється за сприяння громадських організацій.

Наказом МВС України від 01.08.2024 №540 затверджено Методику створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту.

Ця Методика встановлює механізм створення органами місцевого самоврядування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту та забезпечення їх функціонування відповідно до потреб територіальних громад.

Інформація з питань цивільного захисту - відомості про надзвичайні ситуації, що прогнозуються або виникли, з визначенням їх класифікації, меж поширення і наслідків, а також про способи та методи захисту від них.

Консультаційні пункти створюються виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад в адміністративному центрі територіальної громади та в межах утворених старостинських округів, виходячи з розрахунку мінімальних потреб територіальних громад у створенні консультаційних пунктів, наведеному в додатку до Методики.

Витяг з наказу від 01.08.2024 №540
до Методики створення та функціонування
консультаційних пунктів для надання населенню за місцем
проживання інформації з питань цивільного захисту
(пункт 3)

Розрахунок
мінімальних потреб територіальних громад
у створенні консультаційних пунктів

N з/п	Назва	Мінімальні вимоги	Орієнтовний розрахунок потреби
1	2	3	4
1	Сільська, селищна територіальна громада	Не менше 1 консультаційного пункту: у населеному пункті, який є адміністративним центром територіальної громади; у кожному старостинському окрузі громади	1. Один консультаційний пункт на 5 тис. осіб. 2. Відстань між місцями розташування консультаційних пунктів не більше 20 км.
2	Міська територіальна громада	1. У міському населеному пункті до 50 тис. осіб - не менше 1 консультаційного пункту. 2. У міському населеному пункті від 50 тис. до 250 тис. осіб - від 2 до 10 консультаційних пунктів. 3. У міському населеному пункті від 250 тис. до 500 тис. осіб - від 7 до 20 консультаційних пунктів. 4. У міському населеному пункті від 500 тис. до 1 млн осіб - від 13 до 40 консультаційних пунктів. 5. У міському населеному пункті понад 1 млн осіб - від 25 консультаційних пунктів. 6. У кожному старостинському окрузі громади - не менше 1 консультаційного пункту.	Один консультаційний пункт на 25 - 40 тис. осіб.

Такі пункти можуть розміщуватися у приміщеннях старостатів, сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад, центрах безпеки, територіальних центрах надання адміністративних послуг, народних домів, будинках просвіти (культури), клубів, дільниць житлово-експлуатаційних підприємств, житлово-управляючих компаній.

Інформація про створення консультаційних пунктів органами місцевого самоврядування подається до територіальних органів ДСНС, а також до навчально-методичних центрів у межах відповідної територіальної громади.

У період дії воєнного стану консультаційними пунктами виконуються завдання щодо поширення необхідних знань і навичок з питань забезпечення необхідного рівня захисту населення під час дії воєнного стану, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, які можуть виникнути в районах бойових дій, у тому числі в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2024 №70 затверджено «Порядок організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту».

Цей Порядок визначає механізм організації та здійснення ДСНС та її територіальними органами контролю виконання вимог законодавства у сфері цивільного захисту центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими держадміністраціями (військовими адміністраціями), іншими органами державної влади (далі - органи державної влади) та органами місцевого самоврядування.

Під час комплексних перевірок, цільових перевірок, проведення спеціальних навчань або командно-штабних навчань з органами управління та силами цивільного захисту у режимі повсякденного функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту перевіряється питання щодо навчання населення діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Діяльність та організація роботи місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування перевіряються за Переліком питань для перевірки виконання вимог законодавства у сфері цивільного захисту Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями (військовими адміністраціями), органами місцевого самоврядування (у межах їх повноважень).

За основними напрямками та питаннями, наведеними в акті перевірки (Додаток 2,3 п.п. 7-9 Порядку), а саме «Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях») розділів XV, XIII акту перевірки (Додаток 2,3, п.п. 7-9 перевіряється:

Створення Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту, призначення осіб, відповідальних за організацію їх роботи та матеріально-технічне забезпечення Організація видання навчальних, навчально-наочних посібників, брошур та розповсюдження інформаційних матеріалів, буклетів тощо для задоволення потреби в самостійному вивченні загальної програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Стан інформаційно-просвітницької роботи з населенням щодо правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій шляхом запровадження постійних рубрик у засобах масової інформації, зокрема друкованих, а також за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних та інтерактивних засобів та соціальної реклами.

Порядок створення консультаційних пунктів з питань ЦЗ та організаційні засади управління ними

Для створення мережі консультаційних пунктів органи місцевого самоврядування відповідно до розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р. «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування» видають розпорядження, (наказ) у якому визначаються місце розташування КП, територія яку обслуговує КП, особа, відповідальна роботу КП, порядок фінансування КП, матеріально-технічне забезпечення.

Організація інформаційно-просвітницької роботи та пропаганди знань з питань цивільного захисту та дій населення у надзвичайних ситуаціях

Невід'ємною частиною загальної підготовки непрацюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях є організація інформаційно-просвітницької роботи.

Мета просвіти населення у сфері цивільного захисту:

- поширення серед населення найбільш актуальних знань з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, на основі яких можуть бути вироблені навички раціональної поведінки у надзвичайних ситуаціях задля збереження життя та здоров'я;

- формування психологічної готовності населення до дій у надзвичайних ситуаціях з метою уникнення панічних проявів;

- піднесення зацікавленості громадян до основ безпеки життєдіяльності як базисної потреби людини;

- прищеплення відповідальності та переконаності в особистій ролі в системі збереження безпеки.

Навчання непрацюючого населення здійснюється шляхом:

- використання ресурсів мережі Інтернет (офіційні вебсайти органів місцевого самоврядування, групи та сторінки в соціальних мережах та месенджерах), технічних засобів оповіщення, СМС-повідомлень та інших засобів передавання (відображення) інформації до населення конкретних повідомлень про методи та способи дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій та їх участі в заходах цивільного захисту;

- проведення інформаційних та агітаційних заходів (бесід, лекцій, показу навчальних відеофільмів тощо);

- розповсюдження друкованої продукції, у тому числі навчальної, довідкової, інформаційної про надзвичайні ситуації, у зоні яких або в зоні можливого ураження від яких може опинитися місце проживання громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими ситуаціями;

- створення умов для оволодіння та практичного відпрацювання навичок щодо користування засобами колективного та індивідуального захисту і надання допомоги постраждалим;

самостійного вивчення населенням правил поведінки та дій в умовах надзвичайних ситуацій за рекомендованою працівниками консультаційного пункту літературою;

організації та проведення заходів, спрямованих на розвиток громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки, залучення громадян до інформаційно-просвітницьких заходів з питань цивільного захисту, що проводяться за місцем проживання.

Згідно вимог Кодексу ЦЗ України, постанови КМУ від 26.06.2013р. №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи за місцем проживання та самостійного вивчення загальної програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях.

Для задоволення потреби у самостійному вивченні рекомендованих тем загальної програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування видають навчальні, навчально-наочні посібники, брошури, розповсюджують інформаційні матеріали, експрес-інформації, буклети, пам'ятки у поєднанні з можливістю отримання за місцем проживання необхідних консультацій в мережі консультаційних пунктів при органах місцевого самоврядування (як варіант: на базі адміністративної будівлі громади, старостинських округів, центру надання адміністративних послуг, при підприємствах, що обслуговують житловий сектор населених пунктів тощо).

Методичний супровід та надання консультаційно-методичної допомоги з питань створення та організації роботи консультаційних пунктів при ОМС здійснюють працівники НМЦ ЦЗ та БЖД Тернопільської області.

Інформаційно-просвітницька робота з населенням щодо правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій із врахуванням сезонних природних небезпек проводиться шляхом запровадження спеціальних постійних тематичних рубрик (сторінок) «Цивільний захист» на сайтах місцевих органів виконавчої влади, територіальних громад, НМЦ ЦЗ та БЖД області, в друкованих засобах масової інформації з основних напрямів безпеки життєдіяльності і цивільного захисту за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних та інтерактивних засобів, використання зовнішньої та внутрішньої соціальної реклами. Особлива увага звертається на населення, яке проживає поряд з потенційно небезпечними об'єктами, у сільській місцевості, а також на соціально незахищені верстви населення (зокрема маломобільні групи осіб).

Непрацююче населення має право отримувати від органів державної влади та органів місцевого самоврядування відомості про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження може опинитися місце проживання непрацюючих громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими ситуаціями,

Особливу увагу необхідно приділяти питанням доведення до населення, не зайнятого у сфері виробництва та обслуговування, конкретних повідомлень, що стосуються участі у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за

попереджувальним сигналом «Увага всім!», при проведенні евакуаційних заходів, інформації про місця знаходження захисних споруд цивільного захисту, у випадку порушення умов життєзабезпечення, способів дій і поведінки у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру, зокрема у період дії воєнного стану консультаційними пунктами виконуються завдання щодо поширення необхідних знань і навичок з питань забезпечення необхідного рівня захисту населення, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, які можуть виникнути в районах бойових дій, у тому числі в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження.

Місцеві органи державної влади та органи місцевого самоврядування розробляють та розповсюджують пам'ятки та інформаційно-довідкові матеріали з питань цивільного захисту, що містять вичерпну інформацію щодо:

- способів інформування і оповіщення населення стосовно НС;
- сигналів оповіщення населення стосовно НС;
- дій в умовах надзвичайних ситуацій і проявів терористичних актів;
- укриття населення в захисних спорудах та конкретних місць їх розташування;
- забезпечення населення засобами індивідуального захисту, способів їх застосування та адресів пунктів їх видачі у разі надзвичайної ситуації;
- дій під час проведення евакуації;
- надання домедичної само- та взаємодопомоги постраждалим;
- забезпечення особистої та колективної безпечної життєдіяльності з урахуванням погодних умов.

Пропаганда знань серед населення щодо власної та колективної безпеки у разі виникнення надзвичайної ситуації здійснюється за сприяння громадських організацій (залученням зокрема і волонтерських) для розповсюдження навчально-наочних посібників, брошур, інформаційних матеріалів, буклетів та листівок з питань цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, проведення щорічно серед населення акцій „Запобігти, врятувати, допомогти” та „Герой - рятівник року”.

Просвітницьку роботу та пропаганду знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях доцільно спрямовувати на підготовку громадян до дій при виникненні надзвичайних ситуацій, зокрема: особливостей поведінки у різні періоди року, поведінки на воді, на дотримання правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, при виникненні епідемій, епізоотій, отруєнь тощо.

Перелік нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.01. 2024 №70 «Про затвердження Порядку організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту».

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.10.2018 р. №835 «Про затвердження Типового положення про територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності».

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.20124 №540 «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту».

Наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 06.06.2014р. №310 «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р. «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування».

ДСТУ 5058:2008 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення».

Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. «Техногенна та природна небезпека». Т.3. «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування». Посібник. - К. : КІМ, 2007, 2008.

Стеблюк М.І. «Цивільна оборона», підручник - К., 2003.

Скобло Ю.С., «Безпека життєдіяльності», навчальний посібник 2006.

Мультимедійна презентація «Методична служба навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ;

Мультимедійна презентація «Навчання непрацюючого населення за місцем проживання», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ;

Мультимедійна презентація «Зразок інформаційно-довідкового кутка», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ГОЛОВИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

від 25.05.2021

№ 344/01.02-01

***Про створення та організацію роботи
мережі консультаційних пунктів з
питань цивільного захисту при
райдержадміністраціях та органах
місцевого самоврядування***

Відповідно до статей 39 і 42 Кодексу цивільного захисту України, статті 59 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 „Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях”, з метою підвищення ефективності інформаційно-просвітницької роботи з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій за місцем проживання серед непрацюючого населення, яке не зайняте у сфері виробництва та обслуговування, з питань захисту та дій при загрозі виникнення або виникненні надзвичайних ситуацій:

1. Затвердити Примірне положення про консультаційний пункт з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та при органах місцевого самоврядування (далі – консультаційний пункт), що додається.

2. Зобов'язати районні державні адміністрації та рекомендувати органам місцевого самоврядування:

1) до 10 червня 2021 року створити та забезпечити роботу консультаційних пунктів для проведення з непрацюючим населенням інформаційно-просвітницької роботи з питань захисту і дій при загрозі виникнення або виникненні надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій;

2) призначити осіб, відповідальних за роботу цих консультаційних пунктів;

3) забезпечити контроль за їх роботою та здійснення матеріально-технічного оснащення консультаційних пунктів за рахунок місцевих бюджетів;

4) організовувати щороку з 17 вересня по 17 жовтня під час „Місячника цивільного захисту” проведення огляду-конкурсу на кращу навчальну матеріально-технічну базу консультаційного пункту з питань цивільного захисту;

5) надати до 01 липня 2021 року департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами обласної державної адміністрації інформацію щодо створення консультаційних пунктів та

організації їх роботи (назва громади, старостинського округу на базі якого створено консультаційний пункт, місце розташування, прізвище та ініціали призначеної особи, відповідальної за його роботу, штатна посада, примірна чисельність населення, яке буде обслуговуватись).

3. Навчально-методичному центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області забезпечити:

1) методичний супровід навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних і аварійних ситуаціях та в умовах терористичного акту за місцем проживання;

2) проходження функціонального навчання особи, відповідальної за роботу консультаційного пункту при органах місцевого самоврядування;

3) методичний супровід діяльності роботи консультаційних пунктів;

4) розробку варіантів оформлення консультаційних пунктів наочними інформаційно-просвітницькими матеріалами з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності людини в умовах надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій (макети стендів, наочні посібники, рекомендації, пам'ятки, брошури тощо), а також зразків інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту.

4. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 10 серпня 2011 року № 618 „Про порядок створення та організацію роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах”.

5. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові голови обласної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Голова адміністрації

Володимир ТРУШ

_____ районна державна адміністрація _____ області

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від «__» _____ 20__ № ____

*Про створення та організацію
роботи мережі консультаційних пунктів
з питань цивільного захисту
при органах місцевого
самоврядування*

Відповідно до статті 42 Кодексу цивільного захисту України, статті 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», Національного стандарту України ДСТУ 5058:2008 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 08 серпня 2008 року № 274, згідно з Примірним положенням про консультаційні пункти з питань цивільного захисту при органах місцевого самоврядування в територіальних громадах району затвердженого розпорядженням голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р. «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування» та з метою підвищення ефективності інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед непрацюючого населення,

Керівникам субланок міських, сільських та селищних рад територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ – головам громад;

1. До _____ 20__ створити мережу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту громадах.

1.2. Призначити осіб, відповідальних за роботу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту.

1.3. Виділити для розміщення консультаційних пунктів з питань цивільного захисту приміщення (кімнати, коридори тощо) та забезпечити здійснення навчального матеріально-технічного забезпечення пунктів за рахунок коштів місцевих бюджетів.

1.4. Навчання непрацюючого населення здійснювати шляхом забезпечення умов для самостійного вивчення правил поведінки та дій у надзвичайних ситуаціях, при пожежах та інших небезпечних подіях, які можуть виникнути за місцем їх проживання, надання індивідуальних консультацій про стан захисту, методи та способи забезпечення безпеки людей у надзвичайних ситуаціях.

1.5. Надати до «__» _____ 20__ року до районної державної

адміністрації копії відповідних рішень про створення мережі консультаційних пунктів питань цивільного захисту в громадах.

Відділу цивільного захисту населення районної державної адміністрації:

1. Надати організаційну допомогу головам територіальних громад у створенні та організації роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту.

2. Спільно з територіальним підрозділом ГУ ДСНС України у Тернопільській області забезпечити контроль за виконанням органами місцевого самоврядування вимог, встановлених нормативними документами щодо створення мережі та роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту.

3. Організувати взаємодію з Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області щодо методичного супроводу та надання консультаційно-методичної допомоги відповідальним особам за створення та роботу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту для навчання непрацюючого населення.

4. Щороку, станом на «__» _____ 20__ року уточнювати дані про мережу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту громади.

Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на

Голова районної державної адміністрації _____

Рішення виконавчого комітету _____ міської ради

Про створення та організацію
роботи консультаційних пунктів
з питань цивільного захисту

Відповідно до статей 19, 20, 21, 40, 42 Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», наказу МВС України №540 від 01.08.2024р. «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту» з метою підвищення ефективності інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед населення, що не зайняте у сферах виробництва та обслуговування, керуючись статтею 36¹, підпунктом 2 пункту «б» частини першої статті 38, статтею 52 та частиною 6 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет _____ міської ради, **В И Р І Ш И В:**

В термін до ____ липня 20__ року створити на території _____ міської ради консультаційні пункти з питань цивільного захисту, згідно з додатками №1, №3

Затвердити «Положення про порядок створення та забезпечення функціонування консультаційного пункту з питань цивільного захисту при _____ міській раді», згідно з додатком №2.

Відділу з питань цивільного захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами та мобілізаційної роботи міської ради спільно з навчально-консультаційним пунктом Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області надати методичну і практичну допомогу відповідальним особам щодо створення та організації роботи консультаційних пунктів.

1. Матеріально-фінансове забезпечення щодо обладнання консультаційного пункту покласти на начальника відділу бухгалтерського-обліку та фінансової звітності - головного бухгалтера міської ради.

2. Призначити осіб, відповідальних за роботу консультаційних пунктів, згідно з додатком № __, яким:

спланувати роботу консультаційних пунктів;

оформити відповідну документацію (план роботи пункту на рік, розпорядок дня та графік надання консультацій населенню щодо дій у надзвичайних ситуаціях);

посадові інструкції працівників пункту, журнал обліку наданих консультацій.

3. Встановити час проведення консультацій: щоденно з 09.00 год. до 17.00 год. (за потребою).

4. Координацію роботи та узагальнення інформації щодо виконання цього розпорядження покласти на відділ з питань цивільного захисту населення,

взаємодії з правоохоронними органами та мобілізаційної роботи міської ради.

5. Керуючому справами (секретарю) виконавчого комітету міської ради дане рішення довести до начальника відділу з питань цивільного захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами та мобілізаційної роботи міської ради, начальника відділу житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури міської ради, старостів населених пунктів, директора територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) _____ міської ради та директора МКП «Господар».

6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на першого заступника міського голови.

Голова _____ міської ради _____

Додаток
до рішення виконавчого
комітету сільської ради

Варіант

Затверджую
Голова Білецької сільської ради
_____ Дмитро МАЛИК
_____ 202_ рік

Положення про консультаційний пункт
з питань цивільного захисту _____ старостинського округу
Білецької сільської ради

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає єдині вимоги до порядку створення та організації роботи консультаційного пункту з питань цивільного захисту при Білецькій сільській раді.

2. Консультаційний пункт з питань цивільного захисту є осередком інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань серед населення відповідної адміністративної території з питань цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, забезпечення виконання завдань з навчання незайнятого населення у сферах виробництва та обслуговування захисту діям в умовах надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуаціях.

3. Консультаційний пункт створений на підставі рішення виконавчого органу Білецької сільської ради від 12.01.20__р., яким визначено:

адреса місцезнаходження КП _____ старостинського округу;

особа, відповідальна за роботу КП - Гаврилюк О.І.;

розпорядок роботи КП – щоденно з 9⁰⁰ -18⁰⁰, субота, неділя - вихідний.

4. Контроль за діяльністю консультаційного пункту здійснюється:

- посадовими особами органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту;

- фахівцями управління запобігання надзвичайним ситуаціям Головного управління ДСНС України у Тернопільській області в ході перевірки органів управління субланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

- відповідною комісією під час проведення щорічного огляду-конкурсу на кращу навчально-матеріальну базу консультаційного пункту з питань ЦЗ.

5. Методичний супровід та консультаційно-методична допомога з організації роботи консультаційного пункту здійснюється працівниками Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області.

II. Завдання консультативного пункту та його кадрове забезпечення

1. Головними завданнями консультативного пункту є:

участь у підготовці населення, не зайнятого у сфері виробництва та обслуговування за Програмою навчання непрацюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

сприяння розвитку громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки;

підвищення рівня морально-психологічного стану громадян в умовах загрози виникнення або виникненні надзвичайних ситуацій.

2. Консультативний пункт забезпечує доведення до непрацюючого населення правил та рекомендацій з питань:

дій в умовах надзвичайних ситуацій та проявів терористичних актів;

застосування засобів індивідуального та колективного захисту;

надання домедичної допомоги постраждалим;

поведінки в несприятливих побутових і нестандартних ситуаціях;

забезпечення особистої та колективної безпечної життєдіяльності в різні пори року;

створення умов для самостійного вивчення населенням матеріалів, посібників, пам'яток, іншого друкованого навчально-інформаційного матеріалу;

інформування мешканців щодо участі населення у заходах цивільного захисту за місцем проживання: дій за сигналом «Увага всім!» «Повітряна тривога!», при проведенні евакуаційних заходів, місцезнаходження об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, пунктів видачі засобів індивідуального захисту, у випадку порушення умов життєзабезпечення, тощо.

3. Діяльність консультативного пункту здійснюється відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.13 № 444 “Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях”, розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р., «Про створення та організацію роботи мережі консультативних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування», наказу МВС України №540 від 01.08.2024р. «Про затвердження Методики створення та функціонування консультативних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту»), інших нормативно-правових і організаційно-розпорядчих актів, що регламентують підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях та Положення.....

4. Особи, відповідальні за організацію роботи консультативного пункту організовують інформаційно-просвітницьку роботу, заходи із створення й удосконалення інформаційних, навчально-методичних, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для функціонування консультативного пункту та здійснюють:

планування та участь у заходах інформаційно-просвітницької роботи з популяризації знань з ЦЗ та БЖД серед населення;

проведення консультацій;

забезпечення навчально-наочними посібниками, літературою, пам'ятками мешканців, які виявили бажання самостійно вивчати питання щодо їх захисту та правильних дій в умовах надзвичайної ситуації;

ведення документації;

утримання у належному стані навчально-матеріальної бази.

5. Особи, відповідальні за роботу консультаційного пункту проходить функціональне навчання з питань цивільного захисту в НМЦ ЦЗ та БЖД області в перший рік призначення на посаду та з періодичністю один раз в три роки.

Начальник відділу ведення
військового обліку та з питань ЦЗ

Оксана ПЕТРУК

СПИСОК
консультаційних пунктів з питань цивільного захисту
Бережанської міської ради

№ з/п	Назва підприємства, установи, організації, старостинських округів	Місце розташування	Контактний телефон
1.	Комунальна установа «Бережанський центр надання соціальних послуг – ДОПОМОГА» Бережанської міської ради	вул. Шевченка, 15	09884423156 (зразок)
2.	Відділ з питань цивільного захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами, мобілізаційної роботи Бережанської міської ради	вул. Шевченка, 15	
3.	Відділ житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Бережанської міської ради	вул. Банкова, 3	
4.	Бежанське міське комунальне підприємство «Господар»	вул. Братів Лепких, 44	
5.	Біщівський старостинський округ	Адмінбудинок с. Біще, вул. Шевченка, 88	
6.	Жовнівський старостинський округ	Адмінбудинок с. Жовнівка вул. Ів. Франка, 8	
7.	Жуківський старостинський округ	Адмінбудинок с. Жуків, 30 вул. Богдана Лепкого, 30	
8.	Куропатницький старостинський округ	Адмінбудинок с. Куропатники, вул. Центральна, 15	
9.	Надрічнлянський старостинський округ	Адмінбудинок с. Надрічне вул. Б. Хмельницького, 3	
10.	Потуторський старостинський округ	Адмінбудинок с. Потутори, вул. Січових Стрільців, 37«А»	
11.	Посухівський старостинський округ	Адмінбудинок с. Посухів, вул. Бережанська, 3	
12.	Урманський старостинський округ	Адмінбудинок с. Урмань, вул. Сонячна, 3	
13.	Шибалинський старостинський округ	Адмінбудинок с. Шибалин, вул. Данила Галицького, 1	

Керуючий справами (секретар)
виконавчого комітету міської ради

Петро ГОНЧАР

ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД

посадових осіб __міської ради, що відповідають за роботу консультаційних пунктів

Комунальна установа «Бережанський центр надання соціальних послуг – ДОПОМОГА» Бережанської міської ради	Громосяк Г.Я. – директор КУ-БЦНСП <i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Добрянська Г.М. – завідувач відділення соціальних послуг за місцем проживання <i>Консультант :</i> Венчур О.М. – фахівець із соціальної роботи
Відділ з питань цивільного захисту населення, взаємодії з правоохоронними органами, мобілізаційної роботи Бережанської міської ради	Петрук І.М. начальник відділу <i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Малий С.В.- спеціаліст І категорії з питань цивільного захисту відділу, тел. _____ <i>Консультант :</i> Костишин О.С. - провідний спеціаліст з мобілізаційної роботи відділу
Відділ житлово- комунального господарства, містобудування та архітектури Бережанської міської ради	Усенко К.М. начальник відділу <i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Підфігурний О. - провідний спеціаліст, тел. ____ <i>Консультант :</i> Кочило І.Б. - спеціаліст І категорії з питань благоустрою відділу житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури
Бережанське міське комунальне підприємство «Господар»	Гриник С.І. - головний інженер, голова консультаційного пункту; <i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Рудіч Г.- головний бухгалтер. тел. ____ <i>Консультант :</i> Ковальчук М.В. - секретар-діловод
Біщівський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу к консультаційного пункту:</i> Кізімович Галина Михайлівна – староста Біщівського старостинського округу тел.
Жовнівський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Квасниця Ганна МIRONІВНА– староста Жовнівського старостинського округу тел.
Жуківський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Колісник Роман Васильович– староста Жуківського старостинського округу тел. ____

Куропатницький старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Ціцюра Галина Іванівна– староста Куропатницького старостинського округу тел. ____
Надрічнрянський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Серафименко Галина Михайлівна– староста Надрічнрянського старостинського округу тел. ____
Потуторський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Гевко Ліля Петрівна– староста Потуторського старостинського округу тел. ____
Посухівський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Грабар Оксана Іванівна– староста Посухівського старостинського округу тел. ____
Урманський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Тимович Любов Миколаївна– староста Урманського старостинського округу тел. ____
Шибалинський старостинський округ	<i>Особа ,відповідальна за роботу консультаційного пункту:</i> Дудар Ольга Тадеївна– староста Шибалинського старостинського округу тел. ____

Керуючий справами (секретар)
виконавчого комітету міської ради

Петро ГОНЧАР

Вивіска
консультаційного пункту з питань ЦЗ

ЖУКІВСЬКИЙ СТАРОСТИНСЬКИЙ ОКРУГ
БЕРЕЖАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПУНКТ
З ПИТАНЬ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

НАКАЗ

керівника організації, установи, підприємства при яких створено
консультаційний пункт з питань цивільного захисту

«___» _____ 20__ р. м. _____ № ____

*Про створення та організацію
роботи консультаційного пункту
з питань цивільного захисту*

Відповідно до статті 42 Кодексу цивільного захисту України, статті 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», Національного стандарту України ДСТУ 5058:2008 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 08 серпня 2008 року № 274, згідно наказом міського (селищного, сільського) голови від «___» _____ 20__ № ____ «Про створення та організацію роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту» та з метою підвищення ефективності інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед непрацюючого населення,

НАКАЗУЮ:

У термін до «___» _____ 20__ року у приміщенні обладнати консультаційний пункт з питань цивільного захисту.

Матеріальне забезпечення щодо обладнання консультаційного пункту покласти на _____ (ПІБ, посада) організації, фінансове забезпечення – на головного бухгалтера _____.

Для забезпечення роботи на консультаційному пункті призначити: особу, відповідальну за роботу консультаційного пункту _____ (ПІБ, посада) з числа штатних працівників організації; інструкторів (на громадських засадах) з числа працівників організації _____.

4. Особі, відповідальній за роботу консультаційного пункту
_____ (ПІБ, посада):

4.1. До «___» _____ 20__ року розробити та затвердити Положення про консультаційний пункт при організації відповідно до вимог Примірного положення про консультаційні пункти з питань цивільного захисту при органах місцевого самоврядування затвердженого розпорядженням голови Тернопільської обласної державної адміністрації від «___» _____ 20__ № ____.

4.2. До «___» _____ 20__ року оформити приміщення пункту наочною інформацією, забезпечити технічними засобами навчання, зразками навчального майна (навчальні та наочні приладдя, медичне майно, засоби індивідуального захисту); навчальною літературою та організувати його роботу згідно з нормативними документами.

4.3. До «___» _____ 20__ року спланувати та провести роботу з мешканцями будинків, закріплених для надання консультаційної допомоги з питань цивільного захисту закріпленого мікрорайону, щодо створення активу консультаційного пункту та визначення серед нього (на громадських засадах) консультантів пункту з числа активістів цивільного захисту.

4.4. Спланувати роботу консультаційного пункту, оформити відповідну документацію (план роботи пункту на рік, розпорядок дня та графік чергування, надання консультацій населенню щодо дій у надзвичайних ситуацій, список та посадові інструкції працівників пункту, журнал обліку наданих консультацій тощо) Встановити час проведення консультацій, оформити стенд документації консультаційного пункту з визначенням розпорядку роботи, графіку проведення консультацій. Термін виконання – до «___» _____ 20__ року.

5. Доведення необхідної для мешканців, закріплених за пунктом будинків мікрорайону, інформації щодо питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності здійснювати через висвітлення цих питань на відповідних стендах, а також шляхом безпосередніх консультацій відвідувачів пункту та забезпеченні умов для самостійного вивчення непрацюючим населенням правил поведінки і дій у надзвичайних ситуаціях.

6. Інформаційно-просвітницьку роботу здійснювати через розповсюдження серед населення пам'яток, рекомендацій, буклетів з питань цивільного захисту. Для забезпечення консультаційних пунктів навчально-наочними посібниками організувати та постійно підтримувати зв'язок з працівниками Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області.

7. Питання організації заходів з пропаганди знань з цивільного захисту серед непрацюючого населення узгодити з фахівцями відділу (сектора) з питань цивільного захисту населення _____ міської ради.

8. До «___» _____ 20__ року погодити з керівником ОПН (об'єкта підвищеної небезпеки) _____ (назва об'єкта) *(при наявності)* порядок надання постійної та оперативної інформації населенню про стан безпеки, методи й способи забезпечення безпеки у разі можливих аварій та порядок оповіщення населення, яке проживає у зоні можливого ураження.

9. Облік консультацій, наданих відвідувачам консультаційного пункту вести у журналі обліку консультацій.

10. До «___» _____ 20__ року погодити з відділом (сектором) з питань цивільного захисту населення _____ міської (селищної, сільської) ради порядок, форму і терміни подання звітів за проведену консультаційним пунктом роботу.

Наказ довести до всіх працівників організації та виконавців.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Керівник організації, установи, підприємства
при яких створено консультаційний пункт

підпис

ім'я та прізвище

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу (сектора) з питань
ЦЗН _____

підпис прізвище, ініціали
" ____ " _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови _____
міської (селищної, сільської) ради

підпис прізвище, ініціали
" ____ " _____ 20__ р.

ПЛАН

роботи консультаційного пункту з питань цивільного захисту
_____ старостинського округу
на 202__ рік

№ з/п	Заходи, що плануються	Дата	Виконавці	Відм. про вик.
1.	ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ ЗА ТЕМАМИ: «Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій та проявів терористичних актів»	січень вересень	Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту____ Консультант _____,	
.	Застосування засобів індивідуального та колективного захисту	Березень жовтень	Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту____	
3	Надання домедичної допомоги постраждалим	Травень грудень	Консультант _____,	
4	Поведінка населення в несприятливих побутових і нестандартних ситуаціях які можуть виникнути в районах бойових дій, у тому числі в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження	Лютий липень	Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту____	
5	Забезпечення особистої та колективної безпеки в різні пори року	періодично	Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту____	
6	Інформування мешканців щодо участі населення у заходах цивільного захисту за місцем проживання: дій за сигналом «Увага всім!» «Повітряна тривога!», при проведенні евакуаційних заходів, місцезнаходження захисних споруд цивільного захисту, пунктів видачі засобів індивідуального захисту	постійно	Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту____	
7	Надання консультацій за запитами мешканців населеного пункту	періодично	Консультант _____, _____	

Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту

_____ підпис прізвище, ініціали

Журнал
обліку консультацій, наданих відвідувачам консультаційного
пункту ____ старостинського округу _____ громади

№ з/п	Дата проведен ня консульта ції	Тема консультації	Кому надана консульта ція	Прізвище, ім'я, по батькові працівника, який надавав консультацію	Підпис працівника, який надавав консультаці ю

Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови

_____ міської ради

підпис *ініціали, прізвище*

_____ 20__ року

ПОСАДОВІ ОBOB'ЯЗКИ

працівників консультаційного пункту з питань цивільного захисту
_____ старостинського округу _____ ради

1. Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту відповідає за:
організацію та проведення інформаційно-просвітницької роботи з питань ЦЗ та безпеки життєдіяльності серед непрацюючого населення;

планування заходів, які проводяться консультаційним пунктом;

стан навчально-матеріальної бази пункту, своєчасне оновлення наочної інформації;

організацію роботи консультантів (при наявності);

Зобов'язана:

брати участь у заходах з пропаганди знань серед непрацюючого населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуацій;

проводити консультації з питань ЦЗ, БЖД;

забезпечувати необхідною літературою та приладами мешканців, які виявили бажання самостійно вивчати питання щодо їх захисту та правильних дій в умовах НС;

стежити за станом приміщення, яке використовується для забезпечення інформаційно-просвітницької роботи та проведення консультацій;

підтримувати постійну взаємодію з питань навчання непрацюючого населення з органами управління з питань цивільного захисту громади, НМЦ ЦЗ та БЖД в області;

вести документацію консультаційного пункту.

2. Консультант консультаційного пункту у своїй роботі підпорядковується особі, відповідальній за роботу консультаційного пункту та відповідає за:

надання консультацій з питань ЦЗ, БЖД;

розповсюдження та доведення до населення інформаційних матеріалів;

сприяння самостійному вивченню правил поведінки та дій населення в умовах НС.

Особа, відповідальна за роботу консультаційного пункту _____

Інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту

Наповнення інформаційно-довідкового куточка з питань цивільного захисту:

1. Інформація щодо прав та обов'язків громадян у сфері цивільного захисту.
2. Телефони екстрених служб, які діють за скороченими телефонними номерами 101 (112), 102, 103, 104 тощо.
3. Карта-схема зони відповідальності територіальної громади з інформацією про імовірні загрози техногенного характеру (аварій, катастроф на потенційно небезпечних об'єктах), наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення.
4. Рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних загроз техногенного характеру та правил поведінки під час виникнення аварій та катастроф.
5. Інформація про можливі загрози природного характеру і правилам поведінки під час паводку, буревію, смерчі на території, яка входить до складу територіальної громади
6. Алгоритм дії при пожежі.
7. Інформація щодо дії за сигналом «Увага всім!», зокрема «Повітряна тривога», виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть виникнути в районах бойових дій, в тому числі в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження.
8. Інформація щодо проведення евакуаційних заходів.
9. Засоби індивідуального захисту.
10. Інформація щодо наявності колективних засобів захисту, зокрема місця укриття населення та маршрути проходів до них.
11. Дії в умовах протидії терористичним актам.
12. Інформація щодо здійснення йодної профілактики.
13. Пам'ятки, інформаційні листівки щодо правил поведінки під час пожежі, на льоду, улітку на воді, під час стихійних лих, при витоку газу, під час епідемій тощо.

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВИЙ КУТОЧОК З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ПЕРЕЛІК

структурних підрозділів Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області, які здійснюють навчання населення з питань цивільного захисту на території області

№ з/п	Назва підрозділу	Засновники	Місце розташування
Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області, м. Тернопіль, вул. Р. Барвінських, 10 тел. 25-37-45 ❖ e- mail :ter_nmc_cz@ukr.net; ❖ сайт: https://nmc.dsns.gov.ua/tr ❖ facebook: https://www.facebook.com/nmc.ternopil			
	Тернопільські територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (III-категорії)	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Тернопіль, вул. Р. Барвінських, 10 тел. 25-37-45 068 889 50 50
	Обласний методичний кабінет (БЖД населення)	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	46025 м. Тернопіль, вул. Р. Барвінських, 10 тел. (0352) 25-37-45 068-889-50-50
	Навчально-консультаційний пункт м. Бережани	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Бережани, вул. Шевченка, 15 тел. 067 8595470
	Навчально-консультаційний пункт м. Бучач	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Бучач, вул. Лисенка, 2 тел. 0679578913
	Навчально-консультаційний пункт м. Збараж	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Збараж, Майдан Франка, 1 тел. 098 1274437
	Навчально-консультаційний пункт м. Кременець	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Кременець, вул. 107-ї Кременецької дивізії 49а, тел. 096 2787603
	Навчально-консультаційний пункт м. Чортків	ДСНС України, Тернопільська обласна державна адміністрація	м. Чортків, вул. Шевченка, 23 тел. 0983241696

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Тернопільська обласна державна адміністрація
Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності
Тернопільської області

ПОГОДЖЕНО

заступник директора департаменту -
начальник управління з питань
цивільного захисту, планування та
підготовки населення до дій у
надзвичайних ситуацій департаменту з
питань оборонної роботи, цивільного
захисту населення та взаємодії з
правоохоронними органами
Тернопільської обласної державної
адміністрації

Ігор ЛЮБИЙ

« ____ » _____ 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Навчально-
методичного центру цивільного
захисту та безпеки
життєдіяльності Тернопільської
області

Юрій ГРИГОРОВИЧ

« ____ » _____ 2024 року

Схвалено педагогічною радою НМЦ ЦЗ
та БЖД Тернопільської області
протокол № 01 від 25.01.2024 року

м. Тернопіль – 2024

ПРИМІРНА
програма навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних
ситуаціях

І. Загальні положення

1.1. Програма навчання непрацюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» з метою встановлення рекомендованого змісту самостійного вивчення за темами Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій діям у надзвичайних ситуаціях (далі - НС).

Навчання непрацюючого населення (осіб працездатного віку, не зайнятих у сфері виробництва та обслуговування або зайнятих індивідуальною трудовою

діяльністю, пенсіонерів, які не працюють та безробітних) діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи за місцем проживання (індивідуальної трудової діяльності) та самостійного вивчення рекомендованих тем Програми навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях, інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях.

Інформаційно-просвітницька робота з питань поведінки в умовах надзвичайних ситуацій організовується місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, в тому числі через утворені при них консультаційні пункти з питань цивільного захисту та передбачає: інформування населення про методи реагування у разі виникнення надзвичайних ситуацій; створення в консультаційних пунктах умов для оволодіння громадянами навичками користування найбільш поширеними засобами захисту і надання першої само- та взаємодопомоги.

Для задоволення потреби у самостійному вивченні рекомендованих тем Програми непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування за методичного супроводження Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області видають навчальні, навчально-наочні посібники, брошури, розповсюджують інформаційні матеріали, буклети, пам'ятки, у поєднанні з можливістю отримання за місцем проживання необхідних консультацій в мережі консультаційних пунктів при органах місцевого самоврядування та підприємствах, що обслуговують житловий сектор тощо.

Інформаційно-просвітницька робота з населенням щодо правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій проводиться шляхом запровадження постійних рубрик у засобах масової інформації, зокрема друкованих, а також за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних та інтерактивних засобів та соціальної реклами, особлива увага повинна бути звернута на населення, яке проживає поряд з потенційно небезпечними об'єктами, у сільській місцевості, а також на соціально незахищені верстви населення.

Непрацююче населення має право отримувати від органів державної влади та органів місцевого самоврядування відомості про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження може опинитися місце проживання непрацюючих громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими ситуаціями [п.п. 27-30 постанови КМУ від 26.06.2013 р №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»].

Особливостями навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях є: самостійне вивчення ними правил, норм й уточнення питань через працівників консультаційних пунктів з питань цивільного захисту (далі - ЦЗ) при органах місцевого самоврядування та через засоби масової інформації.

В процесі самостійного вивчення тем Програми особам працездатного віку, не зайнятих у сфері виробництва та обслуговування або зайнятих індивідуальною трудовою діяльністю, пенсіонерам, які не працюють та безробітним рекомендується **ознайомитись**:

з інформацією про стан безпеки в районі проживання, (здійснення індивідуальної

трудової діяльності) з урахуванням ризику виникнення надзвичайних ситуацій, а саме про:

проведення заходів щодо захисту населення у НС;

способи інформування і оповіщення населення щодо НС;

сигнали оповіщення населення щодо НС;

порядок укриття його в захисних спорудах;

порядок забезпечення населення засобами індивідуального захисту;

алгоритм дій під час проведення евакуації населення.

II. Орієнтовний обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

2.1. У результаті проходження самостійного навчання за Програмою особам працездатного віку, не зайнятих у сфері виробництва та обслуговування або зайнятих індивідуальною трудовою діяльністю, пенсіонерам, які не працюють та безробітним рекомендується **знати**:

основні небезпечні виробничі фактори, ймовірні техногенні та природні небезпеки, характерні для місця розташування населеного пункту;

способи інформування і сигнали оповіщення населення щодо НС;

перелік служб, до яких потрібно звертатися у разі надзвичайних ситуацій, способи зв'язку з ними;

порядок укриття населення в захисних спорудах;

порядок забезпечення населення засобами індивідуального захисту;

алгоритм дій під час проведення евакуації;

заходи, що застосовуються в умовах надзвичайного стану та дотримання протиепідемічного режиму;

прийоми надання домедичної допомоги.

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії особи при їх виникненні, способи застосування первинних засобів пожежогасіння.

2.2. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується особам працездатного віку, не зайнятих у сфері виробництва та обслуговування або зайнятих індивідуальною трудовою діяльністю, пенсіонерам, які не працюють та безробітним **вміти**:

діяти за сигналами оповіщення населення;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту;

користуватися первинними засобами пожежогасіння;

правильно діяти під час проведення евакуації населення;

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення НС.

2.3. За підсумками навчання за Програмою рекомендується підвищити рівень формування психологічної готовності непрацюючого населення до адекватних дій в умовах стресового впливу вражаючих чинників НС.

III. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем Програми навчання непрацюючого населенням діям у надзвичайних ситуаціях для самостійного вивчення громадянами способів захисту і надання першої само- та взаємодопомоги у надзвичайних ситуаціях.

Вибір пріоритетності тем для вивчення особами працездатного віку, не зайнятих у сфері виробництва та обслуговування або зайнятих індивідуальною трудовою діяльністю, пенсіонерами, які не працюють та безробітними визначається самостійно.

Тема 1. Права та обов'язки громадян з питань цивільного захисту.

Тема 2. Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу. Оповіщення населення та його дії за попереджувальними сигналами «Увага всім!». Мовна інформація в засобах оповіщення.

Тема 3. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів, пристроїв, боєприпасів, під час ведення бойових дій: артобстрілів, оголошенні сигналу «Увага всім! «Повітряна тривога» та надзвичайних ситуацій, які можуть виникнути в районах бойових дій, в тому числі в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження.

Тема 4. Правила поведінки під час стихійного лиха: землетрус, ураган, ожеледиця, снігові замети, гроза.

Тема 5. Хімічно небезпечні та потенційно небезпечні об'єкти міста, небезпечні хімічні речовини: аміак, хлор, ртуть.

Тема 6. Речовини, які використовуються в побуті, фарби, лаки, розчинники, перекис водню (пергідроль) та хімікати, які використовуються у садівництві та на городі.

Тема 7. Інфекційні захворювання: грип, дизентерія, холера, чума, натуральна віспа, пташиний грип, туберкульоз. Перші ознаки захворювання.

Тема 8. Захисні споруди цивільного захисту: сховища, укриття, пристосовані приміщення. Підвищення захисних властивостей підвалів та погребів.

Тема 9. Засоби індивідуального захисту органів дихання: протигази, респіратори, ватно-марлеві пов'язки.

Тема 10. Медичні засоби індивідуального захисту. Медична аптечка індивідуальна. Індивідуальний перев'язувальний пакет. Домашня медична аптечка.

Тема 11. Евакуація та порядок її проведення. Екстрена евакуація (тимчасове виведення) людей з зони загрози життю і здоров'ю.

Тема 12. Правила поведінки і заходи безпеки на воді, сильній спеці (жарі), надання домедичної допомоги постраждалому.

Тема 13. Само і взаємодопомога: травмування, переломи, кровотечі, хімічні та термічні опіки, втраті свідомості. Реанімаційні заходи.

Тема 14. Пожежонебезпечні речовини в побуті, попередження пожеж, дії при виявленні пожежі.

Тема 15. Отруєння продуктами харчування, ботулізм, сальмонельоз. Домедична допомога при отруєнні.

IV. Рекомендований зміст практичних форм навчання за Програмою

Залучення непрацюючого населення до проведення заходів під час навчань, тренувань з питань цивільного захисту.

V. Рекомендації щодо перевірки засвоєння змісту Програми

Вибіркову перевірку знань населення за змістом самостійного вивчення Програми навчання непрацюючого населенням діям у надзвичайних ситуаціях рекомендується проводити шляхом його залучення під час навчань, тренувань з

питань цивільного захисту та проходження інструктажів у консультативному пункті з питань ЦЗ, проведення контрольної перевірки органів управління ланок, субланок територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ з питань організації та стану підготовки населення до дій у НС.

VI. Рекомендований перелік навчально-матеріального майна

6.1. Для забезпечення самостійного вивчення громадянами способів захисту і надання першої само- та взаємодопомоги у надзвичайних ситуаціях за Програмою навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях використовується також матеріально-технічна база підприємства, установи та організації при яких створені консультативні пункти з питань ЦЗ.

6.2. У складі навчально-матеріального майна консультативних пунктів з питань ЦЗ, повний перелік та кількісні показники якого визначаються керівником підприємства, установи та організації на базі яких вони створені з урахуванням особливостей життєдіяльності населеного пункту. Доцільно передбачати: протигази, фільтруючий, респіратор, побутовий дозиметричний прилад, вогнегасники, індивідуальну аптечку, навчальні стенди, схеми.

VII. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №540-VI.
2. Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».
3. Закон України від 14 січня 1998 року №15/98-ВР «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».
4. Закон України від 16 березня 2000 року №1550-III «Про правовий режим надзвичайного стану».
5. Закон України від 6 квітня 2000 року №1645-III «Про захист населення від інфекційних хвороб».
6. Закон України від 18 січня 2001 року №2245 – III «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
7. Закон України від 5 липня 2012 року №5081-VI «Про екстрену медичну допомогу».
8. Закон України від 20 березня 2003 року №683-IV «Про боротьбу з тероризмом».
9. Закон України від 13 липня 2000 року №1908-III «Про зону надзвичайної екологічної ситуації».
10. Закон України від 14 жовтня 1992 року «Про охорону праці»
11. Закон України від 16 березня 2000 року «Про правовий режим надзвичайного стану».
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 1997 року №847 «Про створення Державного реєстру Джерел іонізуючого випромінювання».
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 року №11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року №733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 року №1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року №444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

17. Постанова КМУ від 23.01. 2024 №70 «Про затвердження Порядку організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту».

18. Наказ МВС України від 30.12.2014 року №1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні».

19. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.20124 №540 «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту».

20. Розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р., «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування».

21. ДСТУ 2272-2006. Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. - Вид. офіц. - На заміну ДСТУ 2272-93; Чинний від 01.10.2006. - К.: Держспоживстандарт України, 2007. III, 28 с. (Національний стандарт України).

22. ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять - Введ. 2000.01.01. Офіц. вид. - К.: Держстандарт України, 1999. - III, 21 с. - (Державний стандарт України).

23. ДСТУ 5058:2008. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення. - Вид. офіц. - Чинний від 2010-01-01. - К. Держспоживстандарт України, 2009. - III, 10 с. - (Національний стандарт України).

24. ДК 019:2010. Класифікатор надзвичайних ситуацій. - На заміну ДК 019-2001; Чинний від 2011-01-01. - К.: Держспоживстандарт України, 2010. - IV, 19 с. - (Національний класифікатор України).

25. Норми радіаційної безпеки України, доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ — 97/Д — 2000): державні гігієнічні нормативи ДГН 6.6.1. — 6.5.061 — 2000 / Комітет з питань гігієнічного регламентування, Національна комісія з радіаційного захисту населення України; наук. керівник авт. кол. І. А. Ліхтарьов [та ін.]. — Вид. офіц. — К. 2000

Перелік нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

Постанова КМУ від 23.01. 2024 №70 «Про затвердження Порядку організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту».

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.10.2018 р. №835 «Про затвердження Типового положення про територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності».

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.20124 №540 «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту».

Наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 06.06.2014р. №310 «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Розпорядження голови Тернопільської обласної державної адміністрації №344/01.02-01 від 21.05.2021р. «Про створення та організацію роботи мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при райдержадміністраціях та органах місцевого самоврядування».

ДСТУ 5058:2008 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення».

Євдін О.М., Могилянченко В.В. та ін. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. «Техногенна та природна небезпека». Т.3. «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування». Посібник. - К. : КІМ, 2007, 2008.

Стеблюк М.І. «Цивільна оборона», підручник - К., 2003.

Скобло Ю.С., «Безпека життєдіяльності», навчальний посібник 2006.

Мультимедійна презентація «Методична служба навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ;

Мультимедійна презентація «Навчання непрацюючого населення за місцем проживання», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ;

Мультимедійна презентація «Зразок інформаційно-довідкового кутка», Осипенко С.І., ІДУ у сфері цивільного захисту, Київ.